

Zadanie 1. (0-1)

Najdłuższa rzeka w Polsce, Wisła ma 1047 km długości. Jaka jest jej długość na mapie w skali 1:3000000?

- A) 3,49 cm B) 3,94 cm C) 34,9 cm D) 39,4 cm

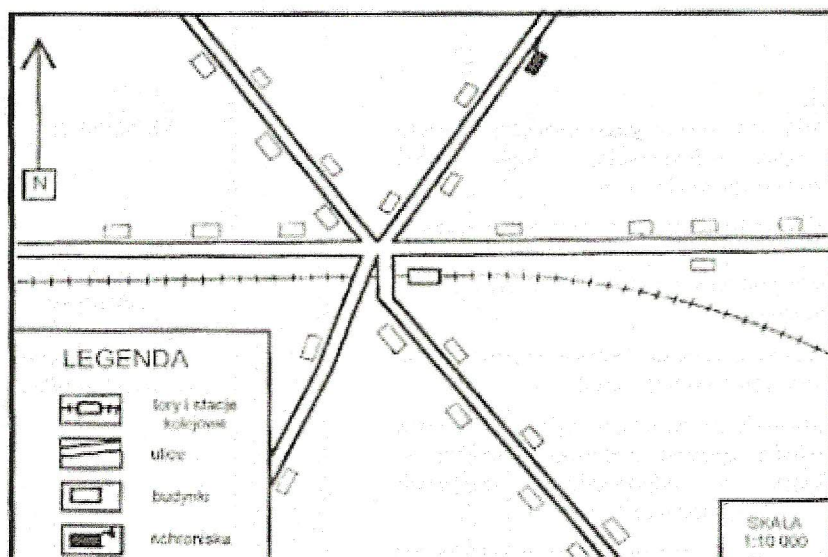
Zadanie 2. (0-2)

Jeżeli odległość 2,25 cm na mapie odpowiada 50 km w rzeczywistości, to jakiej odległości w terenie odpowiada odcinek 18 cm na tej samej mapie?

- A) 400 km
B) 425 km
C) 375 km
D) 350 km.

W zadaniach 3 i 4 wykorzystaj poniższą mapę.

Turyści po wyjściu z dworca zatrzymali się na skrzyżowaniu. Chcą dojść do schroniska.

Zadanie 3. (0-1)

Jaka odległość muszą pokonać?

- A) 100 m, B) 400 m, C) 200 m, D) 600 m

Zadanie 4. (0-1)

W jakim kierunku będą szli turyści do schroniska?

- A. północno-wschodnim
B. północno-zachodnim
C. południowo-zachodnim
D. południowo-wschodnim

Zadanie 5. (0 - 1)

Uczniowie zaplanowali wycieczkę kolejką linową. Postanowili, że wyjadą autobusem między 8⁰⁰ a 10⁰⁰. Andrzej miał ustalić, o której godzinie powinni wyjechać, aby na stacji kolejki nie czekać dłużej niż 10 min. Czas przejazdu autobusu wynosi 22 min.

Jaką godzinę wyjazdu powinien Andrzej zaproponować kolegom?

Odjazdy autobusu:

6⁰², 6⁴⁰, 7⁰⁷, 7⁴⁷
8¹⁴, 8⁵⁴, 9⁰¹, 9³⁹
10⁴⁶, 11⁵³, 12⁰⁰, 13⁰⁷
14¹⁴, 14⁵², 15²¹, 15⁵⁹
16⁰⁶, 16⁴⁴, 17¹³,
18²⁰, 19²⁷

Odjazdy kolejki:

od 7⁰⁰ do 16⁰⁰
co pół godziny

- A. 9³⁹
B. 8⁵⁴
C. 9⁰¹
D. 8¹⁴

Zadanie 6. (0-1)

Po wyjściu z autobusu uczniowie zobaczyli znak:

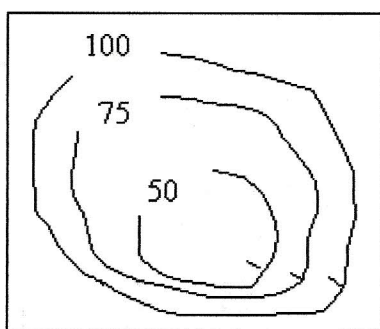
Wyciąg krzesełkowy
„MŁODY BACA”
0,8 km

Ile metrów musieli przejść do wyciągu piechotą?

- A) 800 m, B) 80 m, C) 8000 m, D) 8 m

Zadanie 7. (0 - 1)

Którą z podanych form terenu przedstawia rysunek?

- A) dolinę B) kotlinę C) pagórek D) wzgórze

Zadanie 8. (0-1)

Wskaż nieprawdziwą parę współrzędnych geograficznych:

- A) 22°N, 176°E.
B) 132°N, 34°W.
C) 56°S, 136°E.
D) 9°S, 12°W.

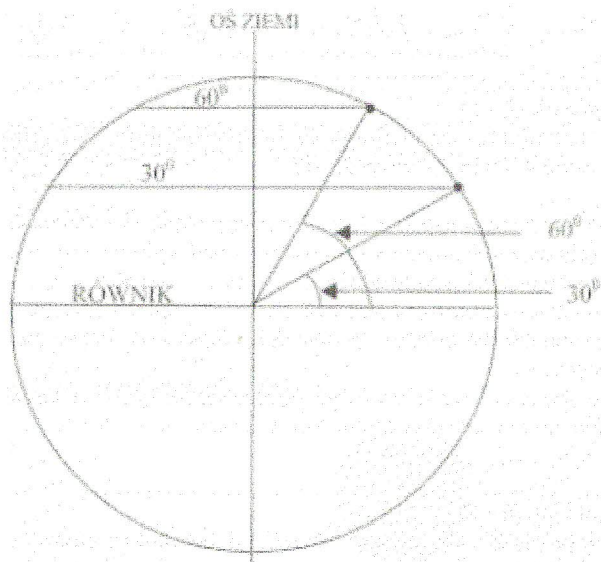
Zadanie 9. (0 – 3)

Oblicz, która godzina czasu miejscowego jest w Londynie w momencie, gdy w San Diego w Kalifornii (121°W) jest słoneczne południe.

Zadanie 10. (0-2)

Kair i Sankt Petersburg leżą na tym samym południku. Szerokość geograficzna Kairu to 30°N , natomiast St. Petersburga 60°N . Jaka jest odległość między tymi miastami, jeżeli obwód kuli ziemskiej wynosi w przybliżeniu 40080 km? Skorzystaj z poniższego rysunku.

A) 3340 km, B) 3100 km, C) 4080 km, D) 4200 km

Zadanie 11. (0-1)

Znaczek z kolekcji Jacka upamiętnia wydarzenie, które miało miejsce 8 czerwca 2000 roku. Wówczas z miejscowości Yulara w środkowej Australii wyruszyła sztafeta niosąca znicz olimpijski przed olimpiadą w Sydney. W Australii było to:

A) pod koniec kalendarzowej wiosny, B) na początku kalendarzowego lata
C) pod koniec kalendarzowej jesieni, D) na początku kalendarzowej zimy

Zadanie 12. (0-1)

Różnica wysokości pomiędzy wjazdem do tunelu a najwyższym wzniesieniem wynosi 1800 m. Różnica temperatur wynosi średnio $0,6^{\circ}\text{C}$ na każde 100 metrów różnicy wysokości. Ile wynosi temperatura powietrza przy wjeździe do tunelu, jeżeli na szczycie jest -10°C ?

A) około -210°C B) około -60°C C) około 10°C D) około 60°C

Informacje do zadań 13 i 14.

Wierzchołek góry leży na wysokości 1540 m n.p.m., a dolna stacja wyciągu 840 m n. p. m. Przed wejściem na wyciąg chłopcy spojrzeli na termometr, który wskazywał minus 4°C .

Zadanie 13. (0 - 1)

Jakiej temperatury mogą chłopcy spodziewać się na szczycie, wiedząc, że zmienia się ona o $0,6^{\circ}\text{C}$ na każde 100 m wysokości?

A) $0,2^{\circ}\text{C}$, B) $-8,2^{\circ}\text{C}$, C) $-7,3^{\circ}\text{C}$, D) $-9,2^{\circ}\text{C}$

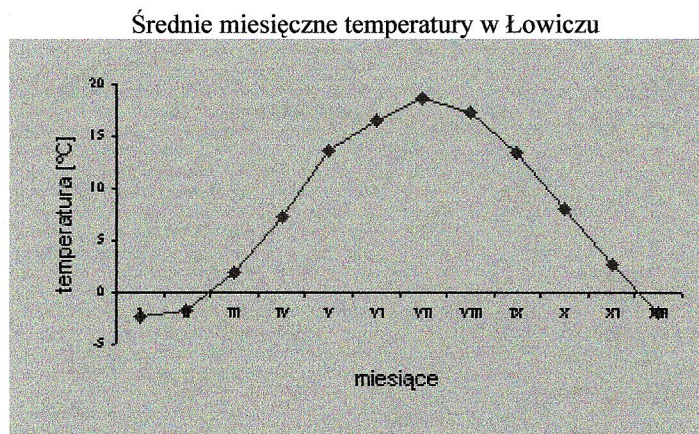
Zadanie 14. (0 - 1)

Wysokość szczytu względem dolnej stacji wynosi:

- A) 1540 m, B) 840 m, C) 700 m, D) 400 m

Zadanie 15. (0-1)

Na zajęciach koła przyrodniczego uczniowie analizowali wykres średnich miesięcznych temperatur w Łowiczu.

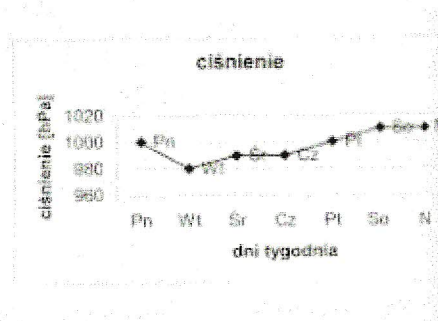
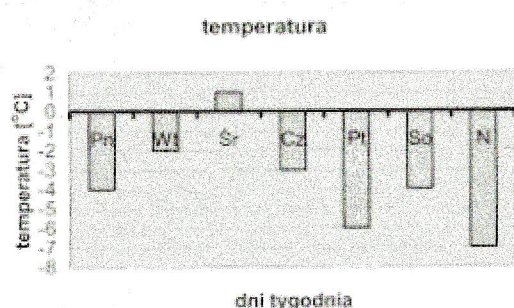

Ile miesięcy trwa termiczna zima (okres z dobowymi temperaturami mniejszymi lub równymi zero) w tym mieście?

- A. 1 miesiąc B. 2 miesiące C. 3 miesiące D. 4 miesiące

Wykorzystaj poniższe informacje do zadań 16, 17 i 18.

Obok schroniska znajduje się stacja meteorologiczna. Jej pracownicy dokonują codziennie o tej samej porze pomiarów temperatury powietrza i ciśnienia.

Zadanie 16. (0-1)

Wskaż dni, w których temperatura była niższa niż minus 4°C.

- A) poniedziałek, niedziela
B) poniedziałek, piątek, niedziela
C) piątek, niedziela
D) poniedziałek, piątek, sobota, niedziela

Zadanie 17. (0-1)

Podaj dzień, w którym jednocześnie temperatura wynosiła minus 4°C, a ciśnienie 1000 hPa.

- A) piątek, B) poniedziałek, C) sobota, D) niedziela

Zadanie 18. (0-1)

O ile stopni cieplej było w czwartek niż w niedzielę?

- A) 4°C, B) -5°C, C) -4°C, D) 5°C

Zadanie 19. (0 - 1)

Czy w Londynie zachód słońca jest około:

- A. 1 h 45 min później niż w Katowicach
- B. 1 h 20 min później niż w Katowicach
- C. 1 h 45 min wcześniej niż w Katowicach
- D. 1 h 20 min wcześniej niż w Katowicach

Wykorzystaj poniższą mapę.

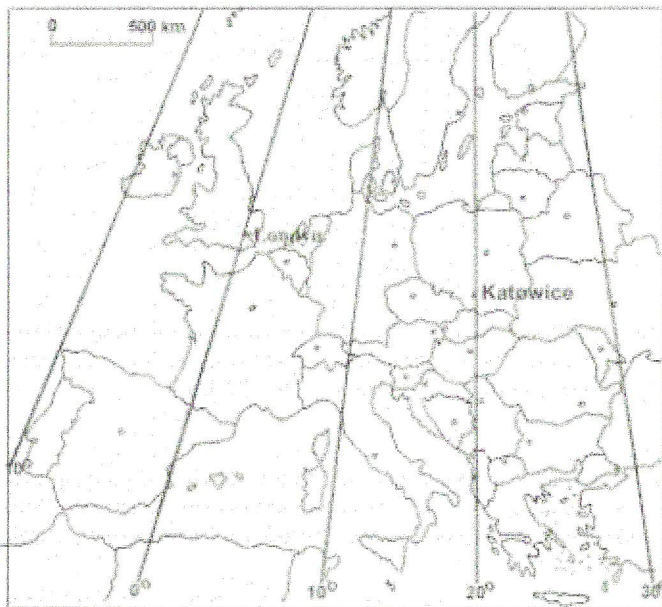
Zadanie 20. (0 - 1)

Tabela przedstawia typy klimatów oraz formacje roślinne. Który zestaw jest prawidłowy?

Nr zestawu	Typ klimatu	Formacja roślinna
I	równikowy wybitnie wilgotny	lasy liściaste i mieszane
II	umiarkowany chłodny	lasy iglaste, tajga
III	umiarkowany ciepły morski	sawanna
IV	podrównikowy okresowo suchy	wilgotne lasy równikowe

A) I

B) II

C) III

D) IV

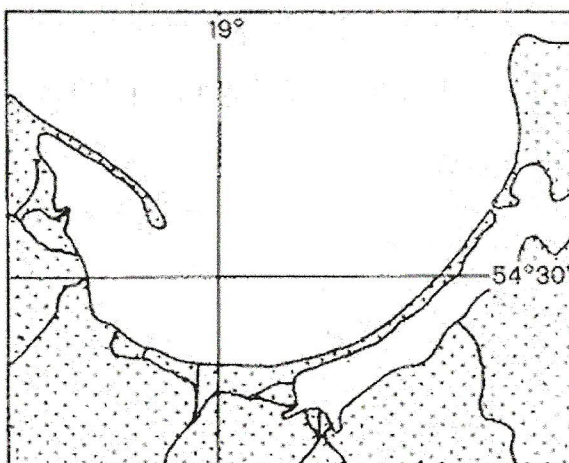
Zadanie 21. (0 -1)

Zjawisko zaćmienia Słońca obserwowane na Ziemi zajdzie wówczas, gdy ciała niebieskie ustawią się w następującej kolejności:

- A. Księżyc, Słońce, Ziemia
- B. Księżyc, Ziemia, Słońce
- C. Ziemia, Księżyc, Słońce
- D. Słońce, Ziemia, Księżyc

Zadanie 22. (0 – 2)

Na zamieszczonej obok mapie literą A zaznaczono fragmenty wybrzeża. Napisz, jaki to typ wybrzeża. Wymień czynnik, który przyczynił się do jego powstania.

Zadanie 23. (0-1)

Najdłuższy okres wegetacji (220 i więcej dni) jest na:

- A) Nizinie Mazowieckiej
- B) Nizinie Podlaskiej
- C) Nizinie Śląskiej
- D) Wyżynie Lubelskiej.

Zadanie 24. (0-1)

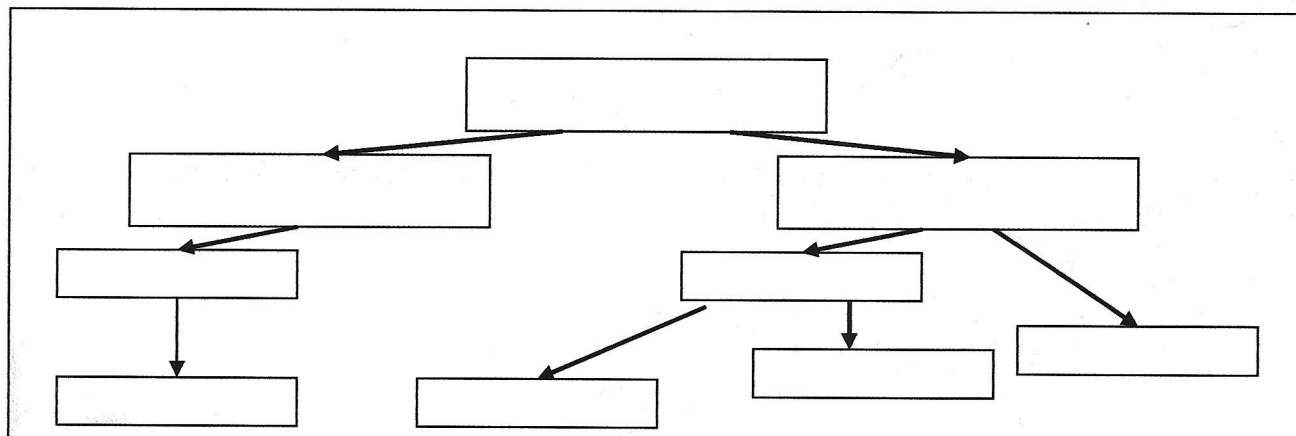
Niekorzystne saldo handlu zagranicznego ma miejsce wtedy, gdy wartość importu znacznie przewyższa wartość eksportu. W tabeli zamieszczono wartości obrotów handlu zagranicznego Polski z czterema największymi partnerami handlowymi w 1999 r. Wskaż kraj, z którym mieliśmy najbardziej niekorzystne saldo handlu zagranicznego:

Odpowiedź	Kraj	Wartość importu (w mln zł)	Wartość eksportu (w mln zł)
A	Niemcy	45 9680,5	39 240,9
B	Włochy	17 061,4	7 110,5
C	Francja	12 444,4	5 269,9
D	Holandia	6 825,3	5 725,1

Zadanie 25. (0-3)

Przedstaw graficznie podział dziejów Ziemi oraz na ich tle najważniejsze wydarzenia w najbliższym regionie. W odpowiednich miejscach grafu umieść właściwe określenia. Pamiętaj o związkach przyczynowo – skutkowych.

Określenia: era kenozoiczna, czwartorzęd, trzeciorzęd, fałdowanie alpejskie, ostatnie zlodowacenie, Bieszczady, gliny i żwiry (morena denną) Płaskowyżu Kolbuszowskiego, lessy Podgórze Rzeszowskiego, dominacja człowieka.

8. Złóża węgla kamiennego powstały w wyniku nagromadzenia się szczątków organicznych w okresie karbonu. Węgiel kamienny jest skałą.

☐ A osadową pochodzenia organicznego
☐ B osadową pochodzenia okruskowego

☐ C przeobrażoną organiczną
☐ D przeobrażoną nieorganiczną

9. Grzyby skalne na Saharze (ryc. 5) powstały w wyniku:

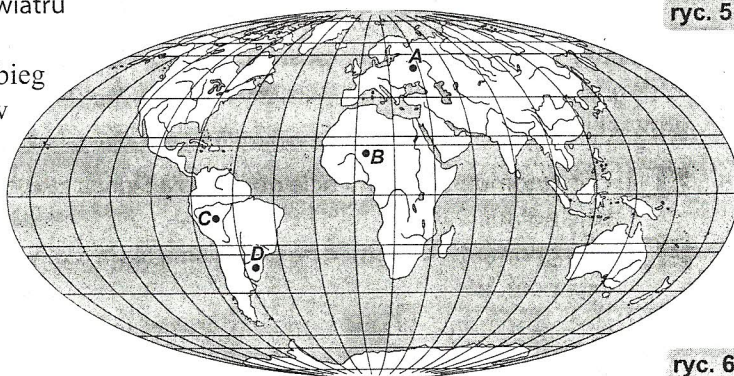
☐ A erozji rzecznej
☐ B procesów krasowych
☐ C wietrzenia chemicznego
☐ D erozji zachodzącej pod wpływem wiatru

ryc. 5

10. W tabeli przedstawiono roczny przebieg temperatury powietrza i sumy opadów miesięcznych w jednej ze stacji zaznaczonych na mapie świata (ryc. 6). Która to stacja?

☐ A
☐ B
☐ C
☐ D

ryc. 6

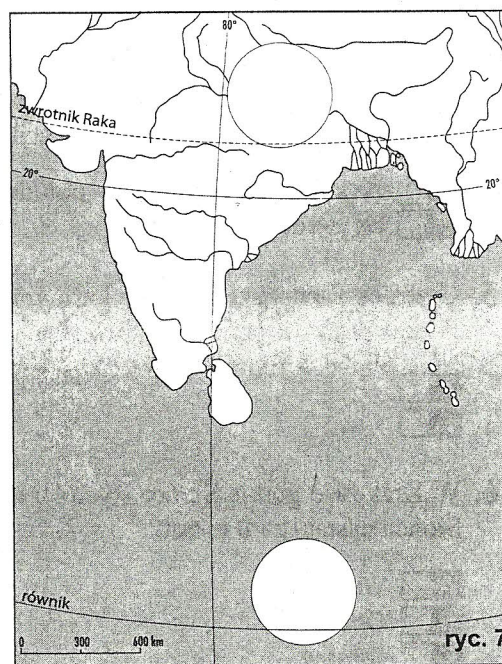
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
t °C	25,7	25,2	23,0	18,8	15,2	12,3	12,3	13,0	15,7	18,2	21,7	24,4	18,8
opad (mm)	74	79	114	126	83	56	59	56	92	85	91	106	1021

11. Przedstaw na mapie (ryc. 7) schemat wiania monsunu w okresie od kwietnia do września. W tym celu wykonaj kolejno polecenia:

- a) oznacz ośrodki ciśnienia atmosferycznego,
 b) zaznacz strzałkami kierunek wiatru,
 c) wpisz wzdłuż strzałek cechy fizyczne wiatru.

12. Wskaż strefę klimatyczną, której dotyczy następujący opis: *Okres wegetacji trwa około 120 dni, z czego 60 dni przypada na lato klimatyczne. Amplitudy średnich temperatur miesięcznych sięgają 50°C. Roczna suma opadów waha się od 300 do 400 mm.*

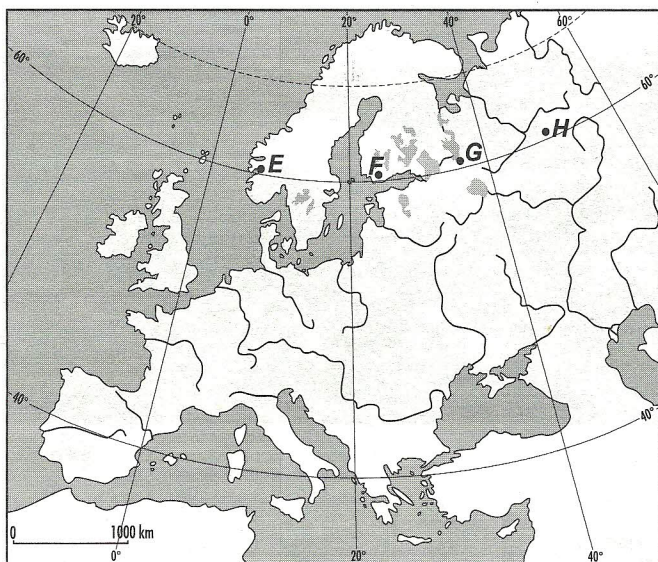
☐ A strefa klimatu subpolarnego
☐ B strefa klimatu kontynentalnego umiarkowanych szerokości geograficznych
☐ C strefa klimatu zwrotnikowego
☐ D strefa klimatu polarnego

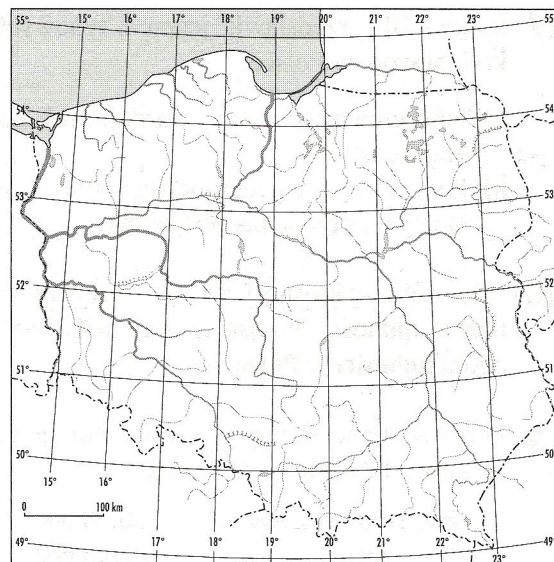
ryc. 7

13. Wskaż państwo (z wymienionych w tabeli), w którym średnia gęstość zaludnienia na 1 km² jest największa.

ODPOWIEDŹ	PAŃSTWO	POWIERZCHNIA (W TYS. KM ²)	LICZBA LUDNOŚCI (W TYS.)
☐ A	Filipiny	300,0	75 150
☐ B	Japonia	377,8	126 410
☐ C	Malezja	329,8	21 390
☐ D	Wietnam	331,7	76 548

ryc. 8

ryc. 9

14. Przeanalizuj położenie geograficzne stacji klimatycznych E, F, G i H (ryc. 8) i pochodzące z nich dane (patrz tabela). Wskaż czynniki, które są przyczyną różnic temperatur powietrza i sumy opadów rocznych w tych stacjach.

STACJA I WYS. (m n.p.m.)	ŚREDNIA TEMP. POWIETRZA W STYCZNIU (°C)	ŚREDNIA TEMP. POWIETRZA W LIPCU (°C)	ŚREDNIA TEMP. ROCZNA (°C)	SUMA OPADU (mm/rok)
E 43	1,7	14,2	7,2	1944
F 58	-5,5	16,0	4,5	689
G 2	-7,6	17,5	4,1	569
H 90	-16,6	16,8	0,1	546

- ☐ A wysokość nad poziomem morza i szerokość geograficzna
☐ B szerokość geograficzna i wpływ Prądu Zatokowego
☐ C wpływ Prądu Zatokowego i odległość od Oceanu Atlantyckiego
☐ D odległość od Oceanu Atlantyckiego i wysokość nad poziomem morza

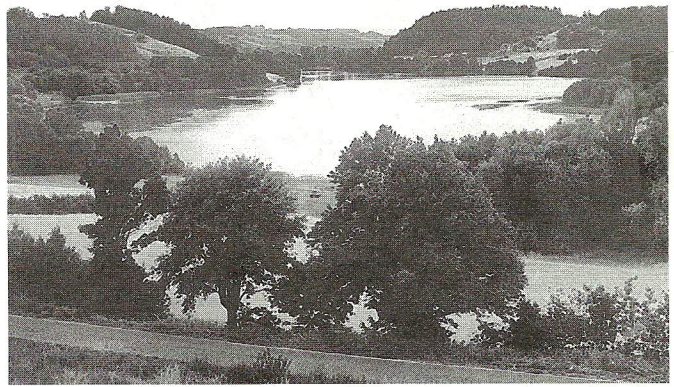
15. Określ współrzędne geograficzne punktu Polski wysuniętego najdalej na północ (ryc. 9). Możesz pomylić się o 10'.

16. W tabeli zestawiono dane klimatyczne trzech stacji położonych na różnych wysokościach w Sudetach. Zapisz numer stacji położonej najniżej i najwyżej

STACJA 1	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
t °C	-4,8	-4,0	-1,0	3,5	9,1	11,9	14,0	13,1	9,9	5,2	-0,6	-3,7	4,4
opad (mm)	105	98	93	95	106	120	143	130	104	113	98	116	1321
STACJA 2	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
t °C	-2,4	-1,2	2,5	7,0	12,3	15,1	16,9	15,8	12,4	8,0	2,7	-0,8	7,4
opad (mm)	29	21	23	46	72	73	88	72	55	49	33	28	589
STACJA 3	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
t °C	-7,1	-7,1	-5,3	-1,8	3,4	6,2	8,3	7,7	5,0	1,0	-3,2	-6,0	0,1
opad (mm)	78	62	66	80	100	128	150	125	108	97	79	95	1168

17. Rycina 10. przedstawia jeden z typowych krajobrazów w Polsce.

- Jaki główny czynnik ukształtował ten krajobraz?
- Wymień krainę geograficzną w Polsce, w której występuje taki krajobraz.

ryc. 10

18. Odczytaj z wykresu (ryc. 11), w którym roku liczba ludności miejskiej stanowiła 50% ogółu ludności w Polsce.

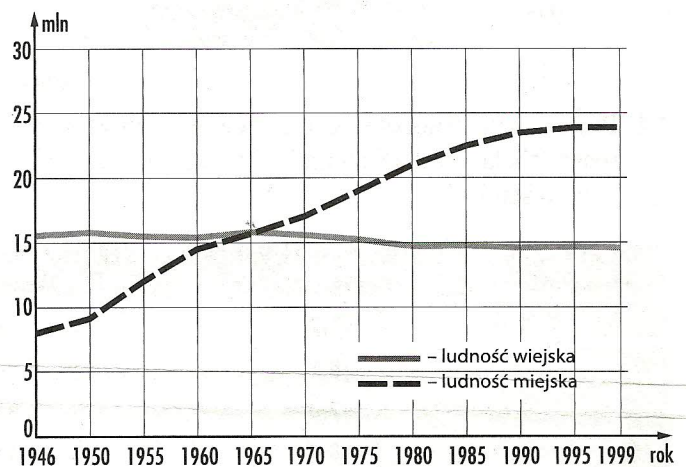
19. Poniższe dane dotyczą ruchu naturalnego ludności w Polsce w 1998 roku.

liczba urodzeń żywych	– 395,6 tys.
liczba zgonów	– 375,3 tys.
emigracja	– 22,2 tys.
imigracja	– 8,9 tys.

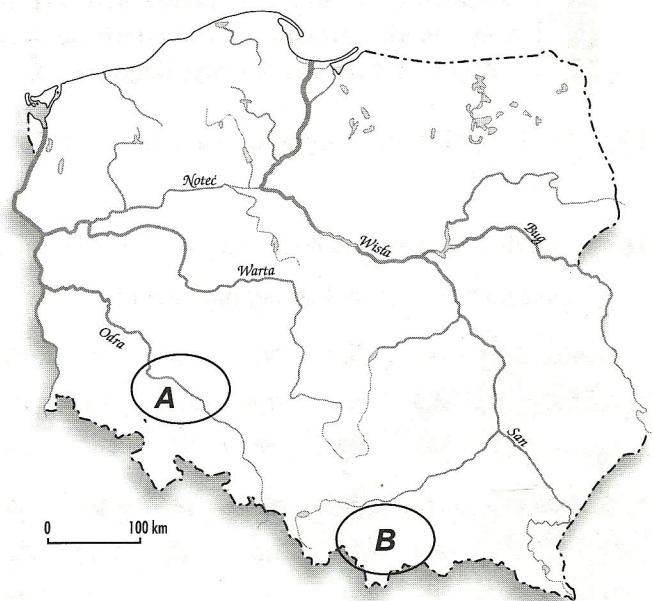
Oblicz przyrost rzeczywisty ludności w Polsce w 1998 roku.

20. Warunki naturalne dla rolnictwa są korzystniejsze na obszarze zaznaczonym na mapie (ryc. 12) jako A niż na obszarze B. Zapisz dwa argumenty, które to potwierdzają.

21. Polska jest dzisiaj (2001 r.) krajem stowarzyszonym z Unią Europejską. Rynek wewnętrzny Unii funkcjonuje opierając się na czterech swobodach zwanych powszechnie wolnościami. Wymień je.

ryc. 11

ryc. 12